

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

Profesní vzdělávání policistů PČR

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Bc. Vladimír Zima

Vypracoval:
Jiří Šácha

Brno 2009

Poděkování

Děkuji panu Mgr. Bc. Vladimíru Zimovi za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Také bych chtěl poděkovat své přítelkyni Radce za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytla během celého studia a při zpracování mé bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

Jiří Šácha

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Profesní vzdělávání policistů PČR“ zpracoval samostatně a použil jen literaturu uvedenou v seznamu literatury.

Kladno 10. prosince 2008

.....
Jiří Šácha

OBSAH

Úvod	6
1 Přijímací řízení	7
1.1. Uplatnění u Policie ČR	7
1.2. Uplatnění u Policie České republiky, přijetí do služebního poměru	8
1.3. Přijímací řízení s uchazeči o službu u Policie České republiky	9
2 Zajištění vzdělávání policistů v systému Ministerstva vnitra	11
2.1. Řídící a koncepční subjekty	12
2.2. Výkonné vzdělávací subjekty podílející se na profesním vzdělávání policistů	13
2.3. Mimoresortní subjekty	15
2.4. Mezinárodní spolupráce	15
2.5. Bilaterální spolupráce	17
3 Vzdělávání policistů	19
3.1. Vzdělávací programy	20
3.2. Obsah vzdělávání, délka a forma studia	22
4 Systém policejního vzdělávání	24
4.1. Základní principy systému vzdělávání policistů	24
4.2. Vzdělání zahrnuje	24
4.3. Policejní vzdělání zajišťují	25
4.3. Základní odborná příprava	25
5 Policejní akademie	28
5.1. Fakulta bezpečnostně právní	28
5.2. Fakulta bezpečnostního managementu	29
6 Zlepšení profesního vzdělávání policistů PČR	31
6.1. Zlepšení v ZOP	31
6.2. Praktická cvičení a modelové situace	32
6.3. Výukové technologie	33

ZÁVĚR	35
RESUMÉ	37
ANOTACE	37
KLÍČOVÁ SLOVA	37
ANNOTATION	38
KEY WORDS	38
LITERATURA A PRAMENY	39

Úvod

Jako téma mé bakalářské práce jsem si zvolil Profesní vzdělávání policistů ČR. Toto téma jsem si vybral, protože velmi úzce souvisí s povoláním, které vykonávám, respektive s mým služební zařazením na kterém se vyžaduje vysokoškolské vzdělání.

Cílem je poukázat na proměny, kterými prochází vzdělávání u Policie ČR. Obdobně jako civilní školství, reaguje na proměňující se společenskou realitu i školství policejní.

Příprava policistů na výkon povolání prošla v jednotlivých zemích osobitým vývojem a naše země není výjimkou.

Z počátku často převzatý a do policie pouze modifikovaný vojenský výcvik našel s postupem času ve vyspělých zemích podobu relativně uceleného systému vzdělávání, připravujícího policisty na výkon všech zastávaných funkcí. Skutečností je, že přes prosazující se sjednocující se tendence si každá země podržela svá specifika, své zvláštnosti i ve vzdělávání policistů.

V první kapitole obecně popisují výběrové řízení k Policii ČR, které já považuji za velmi podstatné, protože jen na kvalitním výběru policistů a policistek se dá budovat profesionální budoucnost Policie ČR.

V dalších kapitolách popisují legislativní systém vzdělávání policistů a jeho rozčlenění. Jednotlivé složky, které jsou odpovědné za vzdělávání policistů na všech stupních. Možnosti dalšího vzdělávání příslušníků Policie ČR a mezinárodní spolupráce.

1 Příjímací řízení

Domnívám se přijímací řízení je prvním krokem k profesnímu vzdělávání policistů. Účast na výběrovém řízení vyjadřuje přesvědčení o uplatnění uchazeče k policii. Úspěšné absolvování výběrového řízení je pak odrazem k dalšímu profesnímu vzdělávání

Policie, jako jedna ze státních ozbrojených složek, má specifické požadavky při výběru uchazečů o policejní práci. To je samozřejmě dané charakterem a náplní policejní profese. Proto bych chtěl na následujících stranách své práce podrobněji popsat a uvést, jak probíhá přijímací řízení do řad Policie ČR.

1.1. Uplatnění v Policii České republiky

Policie České republiky nabízí uplatnění především uchazečům se zájmem o klasickou policejní práci v tzv. přímém výkonu služby. V tomto případě není rozhodující, jaké povolání uchazeč dosud vykonával, jaký druh střední školy nebo učební obor absolvoval. Všichni nově přijatí policisté absolvují tzv. základní odbornou přípravu (v rozsahu šesti měsíců), která je teoreticky i prakticky připraví na výkon funkce příslušné služby.

Zpravidla jsou noví policisté zařazováni pro výkon funkce u služby pořádkové, dopravní, železniční nebo cizinecké a pohraniční policie.

Dále existují specifické služby a útvary, jako je kriminální služba, služba pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti, Útvar rychlého nasazení, zásahové jednotky a další speciální útvary, ke kterým ve většině případů není možné nastoupit ihned po přijetí do služebního poměru. Do těchto útvarů jsou vybíráni policisté, kteří již mají praxi a zkušenosti z policejní práce a splňují určité předpoklady pro práci u těchto služeb. Ti pak jsou povinni absolvovat další speciální odbornou přípravu a výcvik.

Upravenou odbornou přípravou procházejí příslušníci ochranné služby, zcela odlišnou např. adepti letecké služby. Výkon služby u těchto útvarů rovněž vyžaduje splnění specifických požadavků pro přijetí¹.

---

¹ Informace o možnostech uplatnění u Policie ČR., Policejní prezidium Policie ČR

Policie ČR dále nabízí mimo služby v přímém výkonu i různá speciální pracovní místa. Jedná se převážně o místa programátorů, techniků elektro a v omezených počtech i některých dalších specializací. U těchto funkcí je kladen důraz na předchozí vzdělání i praxi uchazeče. Podmínky přijetí i přijímací řízení jsou v těchto případech upravovány dle specifik různých profesí, ovšem zdravotní stav, psychologické vyšetření a bezúhonnost jsou podmínkou².

1.2. Přijetí do služebního poměru

Pokud uchazeč splňuje zákonné podmínky určené v zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, je občan ČR starší 18 let, je *bezúhonný*, splňuje *kvalifikační předpoklady* stanovené pro výkon funkce, do které má být ustanoven (výjimku lze učinit pouze na základě rozhodnutí ministra), je *fyzicky, zdravotně a duševně způsobilý* pro výkon služby³ bude přijat.

V praxi se *bezúhonnost* prokazuje výpisem z rejstříku trestů. To znamená, že uchazeč nesmí být trestán za úmyslný trestný čin, ale nesmí mít ani pověst rváče, opilce, způsobit dopravní nehodu pod vlivem alkoholu apod., to znamená, že jeho bezúhonnost je posuzována i z hlediska jeho eventuelního přestupkového řízení. Tuto prověrku uchazeče provádí místně příslušné oddělení policie, které ji písemně zasílá výběrovému pracovišti.

Toto pracoviště si dále vyžádá posudky ze střední, popřípadě vysoké školy, ze zaměstnání, posudky o vykonávání základní vojenské služby, popřípadě i výpis z karty řidiče. Dále výběrové pracoviště provede lustraci v archivu Policie ČR, zda-li se uchazeč již v minulosti nepokoušel o přijetí.

Kvalifikačními předpoklady se rozumí nejméně ukončené úplné střední nebo úplné střední odborné vzdělání, tedy v praxi středoškolské vzdělání s maturitou.

Zdravotní, duševní a fyzická způsobilost se prokazuje v průběhu přijímacího řízení.

---

² Informace o možnostech uplatnění u Policie ČR. Policejní prezidium Policie ČR

³ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků PČR

1.3. Příjímání řízení s uchazeči o službu u Policie ČR

Příjímání řízení s uchazečem je zahájeno na základě napsané žádosti o přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR. Žádost je možné předat osobně nebo zaslat poštou na okresní ředitelství Policie ČR, (nejlépe podle místa bydliště), nebo personálního pracoviště příslušné krajské správy Policie ČR.

Po registraci žádosti je uchazeč vyzván k osobnímu pohovoru. V rámci pohovoru podepíše prohlášení, že se podrobí přijímacímu řízení, a že souhlasí se shromažďováním informací a dat k své osobě. Dále předloží občanský průkaz, doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání, muži předloží doklad o vykonání základní nebo náhradní vojenské služby, nebo doklad o tom, že nepodléhá branné povinnosti.

V průběhu pohovoru personální pracovník poskytne uchazeči základní informace o možnostech uplatnění, průběhu přijímacího řízení a základní odborné přípravě policistů. Ta je povinným předpokladem výkonu policejní práce a následuje bezprostředně po přijetí do služebního poměru. V rámci tohoto pohovoru personální pracovník rovněž ověří základní předpoklady uchazeče pro přijetí k Policii ČR. Seznámí uchazeče s podmínkami služby, hmotným a sociálním zabezpečením policistů atd.

V následující fázi přijímacího řízení je uchazeč požádán o vyplnění osobního dotazníku a předložení rodného listu, popř. rodného listu manželky (manžela) a dětí, výpis z rejstříku trestů ne starší půl roku, výpis ze zdravotní dokumentace, doklad o započaté praxi, popř. posudek z předchozího zaměstnání.

V jednom dni následují další tři části přijímacího řízení.

a) **psychologické vyšetření,**

se skládá z řady testů, jejichž cílem je komplexně posoudit osobnost uchazeče, jeho schopnosti a předpoklady pro výkon tak náročného povolání, jakým práce policisty je. Musíme si uvědomit, že se uchazeč stane veřejným činitelem. Rozhodnout o duševní způsobilosti uchazeče a o přijetí do služebního poměru může pouze policejní psycholog.

b) komplexní zdravotní prohlídka,

se provádí v určeném zdravotnickém zařízení. Uchazeč se musí podrobit vyšetřením zraku, sluchu, krve, moči, srdeční a mozkové činnosti. Dále se také prověřuje jeho pohybový aparát apod. Na základě výsledků rozhoduje lékařská komise o zdravotní způsobilosti či nezpůsobilosti uchazeče pro výkon policejní služby.

c) prověrka fyzické zdatnosti,

je posuzována na specializovaných pracovištích příslušné správy kraje. Skládá se z člunkového běhu (4x 10m), plavání na 100 m volným způsobem, běhu na 12 minut a cvičení kliků, sedů-lehů a sestavy s tyčí⁴.

Cílem prověřování fyzické způsobilosti je posoudit úroveň rozvoje pohybových schopností a dovedností uchazeče. Toto prověřování je organizováno formou testů před tříčlennou komisí, která uchazeče hodnotí v kategoriích splnil a nebo nesplnil podmínky fyzické způsobilosti k přijetí. Nesplní-li uchazeč uvedené požadavky, může testy opakovat, ne však dříve než za jeden měsíc. Testy se opakují v plném rozsahu.

Celé přijímací řízení uchazeč absolvuje v průběhu cca 3 měsíců. V případě, že nesplňuje stanovená kritéria pro přijetí k policii, je ze strany Policie ČR řízení ukončeno a dále se nepokračuje. Přijímací řízení je ukončeno buď rozhodnutím příslušného ředitele útvaru Policie ČR o přijetí uchazeče do služebního poměru policisty, nebo jeho písemným vyrozuměním o tom, že nebyl přijat. V případě, že uchazeč neuspěl z důvodů duševní nezpůsobilosti, může přijímací řízení absolvovat až po 2 letech.

---

⁴ Závazný pokyn PP č. 153/2006, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru.

2 Zajištění vzdělávání policistů v systému Ministerstva vnitra

Nabytím účinnosti zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů došlo dnem 1. ledna 2007 v právním řádu ČR k zásadní změně týkající se celého komplexu požadavků na kvalifikaci příslušníků všech, bezpečnostních sborů, včetně Policie České republiky⁵.

Vazba mezi plněním kvalifikačních a dalších odborných požadavků, odměňováním a principy kariérního postupu policistů byla převedena z režimu zák. č. 143/1992 Sb. a zák. č. 186/1992 Sb. do působnosti zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Základní odborná příprava naplňuje odborný požadavek na základní vzdělání a poskytuje policistům zaměření vzdělání v oboru bezpečnostně-právní činnosti formou odborného vzdělávání v policejních školách MV ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění novel, pro vybraná služební místa.

Zásadní změnou, ke které dnem nabytí účinnosti zákona došlo, bylo vedle *rigorózního stanovení požadavku plnění stupně vzdělání* pro zastávané služební místo bez možnosti udělování výjimek také *obligatorní vyžadování plnění dalšího odborného požadavku* pro každé služební místo systemizované v bezpečnostním sboru.

Oblast kvalifikace policistů ovlivnily tyto nové právní instituty:

- vznik služebního poměru na dobu určitou u těch policistů, kteří k 1. lednu 2007 nesplňovali požadavek stupně vzdělání pro služební místo, na které byli k tomuto datu ustanoveni.⁶

---

⁵ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků PČR

⁶ přechodná ustanovení zákona uvedené v § 215 zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků PČR

- povinnost splňovat stupeň vzdělání již před ustanovením na služební místo
- stanovení základní povinnosti příslušníka prohlubovat svoji odbornost potřebnou pro zastávané služební místo⁷, za současného vytvoření institutu služebního volna k získání dalšího odborného požadavku studiem ve škole nebo kursu, které nebylo příslušníkovi nařízeno služebním funkcionářem, nejdéle na dobu 10 dnů v kalendářním roce.⁸

2.1. Řídící a koncepční subjekty

1. Ministerstvo vnitra – Odbor vzdělávání a správy policejního školství

Odbor vzdělávání a správy policejního školství je útvarem Ministerstva vnitra pro výkon vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy v oboru středního, vyššího odborného a vysokého policejního školství a útvarem ministerstva působícím v oblasti vnitřní správy.

V rámci vymezené působnosti delegované na ministerstvo je předmětem jeho činnosti státní správa v oblasti středního a vyššího odborného vzdělávání v kmenovém oboru "Bezpečnostně právní činnost", uskutečňovaného ve středních a vyšších policejních školách ministerstva. Vysokoškolského vzdělávání příslušníků Policie České republiky, uskutečňovaného dle zvláštních předpisů.

V rámci vnitřní správy je předmětem jeho činnosti komplexní systém celoživotní přípravy policistů k výkonu povolání, řízení a zabezpečení výzkumu a vývoje v resortu.

Odbor odpovídá za zabezpečení výkonu působnosti delegované ministerstvu v oblasti řízení středních a vyšších policejních škol podle zvláštních právních předpisů s výjimkou činností v oblasti ekonomického zabezpečení vykonávaných ministerstvem jako správcem rozpočtové kapitoly.

---

⁷ § 45 zákona č. 361/2003 Sb.

⁸ § 72 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků PČR

2. Policejní prezidium ČR – Odbor personální práce a vzdělávání (skupina vzdělávání, služební přípravy a sportu)

Odpovídá především za plnění úkolů v oblasti řízení a výkonu personální práce a vzdělávání v policii.

V oblasti vzdělávání spolupracuje s ministerstvem při metodickém řízení a koordinaci činnosti odborných pracovišť i pracovníků útvarů policie pověřených organizací a zabezpečováním vzdělávání, služební přípravy a resortního sportu. Dále řídí a koordinuje organizaci a realizaci služební přípravy u útvarů policie a kontroluje a vyhodnocuje její provádění, koordinuje odbornou přípravu instruktorů služební přípravy a zpracovává návrhy aktů řízení prezidia a podílí se ve vymezeném rozsahu na tvorbě aktů řízení v oblasti vzdělávání, služební přípravy a resortního sportu v resortu vnitra.

Podílí se ve vymezeném rozsahu na tvorbě vzdělávacích programů, projektů a učebních osnov pro policii, organizuje a vede služební přípravu policistů prezidia a vytváří informační systém dokumentující stav a vývoj úrovně vycvičenosti policistů a zabezpečuje jeho provoz, vede další evidence v oblasti vzdělávání, služební přípravy a resortního sportu.

2.2. Výkonné vzdělávací subjekty podílející se na profesním vzdělávání policistů

Policejní akademie ČR

Podle zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách je zřízena jako státní vysoká škola, organizační složka státu, která působí jako vzdělávací a vědecká instituce poskytující bakalářské, magisterské a doktorandské studium ve studijním programu „Bezpečnostně právní studia“ a vysokoškolský bakalářský a magisterský stupeň vzdělání ve studijním programu „Veřejná správa“ obor „Bezpečnostní management ve veřejné správě“.

Vyšší odborné školy, střední policejní školy a školská zařízení MV

V oboru působnosti Ministerstva vnitra je v současné době zřízeno šest středních nebo vyšších policejních škol (dvě jsou zřízeny jako vyšší policejní školy MV, k 1. 5. 2008 jsou jako vyšší policejní školy MV zřízeny další tři, u kterých nyní probíhá proces akreditace vzdělávacích programů) v souladu s zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání jako organizační složky státu⁹.

Školy poskytují v omezené míře střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru „Bezpečnostně právní činnost“ a vyšší odborné vzdělání v oborech „Bezpečnostně právní činnost“, „Přípravné trestní řízení“ a od září roku 2008 dále v oboru „Dopravně bezpečnostní činnost“.

Dále školy zajišťují základní odbornou přípravu a specializační kurzy ke splnění dalších odborných požadavků.

Školní policejní střediska Policie ČR

V rámci Policie ČR jsou při PČR správách v krajích zřízena školní policejní střediska, které formou tříměsíční odborné praxe zajišťují výchovně vzdělávací proces v rámci základní odborné přípravy příslušníků zařazených ve službě pořádkové, dopravní a železniční policie a současně realizují koncepční, kontrolní, metodickou a výkonnou činnost v systému služební přípravy.

Instruktoři služební přípravy

U útvarů s územně vymezenou působností (okresních ředitelstvích PČR) a útvarů s působností na celém území ČR realizují další odbornou přípravu policistů v místě jejich výkonu služby v souladu s aktuálními potřebami výkonu služby.

---

⁹ Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon

Specializovaný výcvik

Střediska specializovaného výcviku zabezpečují s celostátní působností odbornou přípravu v úzce specializovaných činnostech spadajících do věcné působnosti organizačních článků Policejního prezidia:

- Pyrotechnického odboru
- Odboru hipologie a kynologie
- Oddělení speciálních potápěčských činností

2.3. Mimoresortní subjekty

Pro potřeby policie ČR se získává potřebná kvalifikace v dalších vzdělávacích zařízeních, mezi které patří:

Vysoké školy - zajištění kvalifikačních požadavků pro pracovníky na expertní činnosti, kvalifikace pro pracovníky letecké služby, kvalifikace pro pyrotechniky PČR

Neziskové organizace - Bílý kruh bezpečí (vzdělávání v oblasti domácího násilí)

Soukromé subjekty - Mediální trénink top managementu, kvalifikační příprava pracovníků Preventivních a informačních skupin

Česká společnost pro jakost – příprava pracovníků v oblasti podpory kvality (model EFQM, akreditace kanceláře podpory kvality Policejního prezidia)

2.4. Mezinárodní spolupráce

Obsah zahraniční spolupráce je zaměřen jak na systémová řešení v oblasti celoživotního vzdělávání policistů, tak na rizika vyplývající z analýz bezpečnostní situace v ČR, problematiky mezinárodního zločinu a bezpečnostní problematiky pojené s členstvím ČR v EU a vstupem do schengenského prostoru. Zahraniční aktivity probíhají formou seminářů, školení, konzultací, studijních pobytů, speciálních výcviků apod. Tyto aktivity jsou

realizovány na více úrovních – OVSPŠ MV, Policejní prezidium, VPŠ a SPŠ MV, PA ČR v Praze.

CEPOL (European Police College),

- network evropských vzdělávacích institucí, je orgánem EU (rozhodnutí Rady ministrů 2005/681/JHA), jehož členy je 27 členských států EU + 3 státy se zvláštním statutem (Norsko, Švýcarsko, Island), zástupci Europolu, Rady a Komise.

Na základě dohod mezi orgány EU (CEPOL + Europol, Frontex, Eurojust, OLAF) je cílem aktivit zajišťovat společný jednotný postup v designu evropského policejního vzdělávání a podpora přeshraniční spolupráce v boji proti organizované kriminalitě prostřednictvím seminářů a konferencí. Ročně se uskuteční cca. 90 vzdělávacích aktivit.

Vrcholným orgánem CEPOL je **Governing Board**. V gesci OVSPŠ je zároveň Národní kontaktní pracoviště, které má za úkol koordinovat vzdělávací aktivity CEPOL probíhající jak na území ČR, tak v ostatních členských státech (vysílání českých expertů k účasti na jednotlivých vzdělávacích aktivitách). Aktivity CEPOL řídí 4 komise (Strategy Committee, Annual Programme Committee, Training and Research Committee, Financial Committee), které jsou podpořeny 16-ti stálými, dočasnými a ad hoc pracovními skupinami.

MEPA (Mittleeuropäische Polizeiakademie)

- koncipována jako mezinárodní vzdělávací cyklus pro policisty. V roce 2001 podepsali Ministři vnitra osmi středoevropských zemí závazný dokument „Společné prohlášení o spolupráci v rámci MEPA“ (vedle ČR jsou členskými zeměmi Německo, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Švýcarsko, Rakousko).

Mezi aktivity MEPA patří tříměsíční Hlavní kurs věnovaný organizované kriminalitě a zakončený případovou studií, která je přeložena do mateřského jazyka a využívána v rámci výuky na policejních školách, dále čtyřtýdenní Speciální kurs pro integrovanou hraniční bezpečnost, odborné semináře, jazykové kurzy a odborné hospitace u zahraničních útvarů policie¹⁰.

---

¹⁰ http://web.mv.cz/ovsps/zahranicni_spoluprace.htm

Vrcholným orgánem MEPA je Vorstand. Odbor dále plní úkoly vyplývající z členství ČR v MEPA (v gesci odboru je Národní koordinační kancelář). Aktivity MEPA řídí 4 pracovní výbory (Kuratorium, Redaktionskomitee, Kursleiterkonferenz, Programmkonferenz

2.5. Bilaterální spolupráce

Na zlepšování práce našich policistů se výrazně podílí mezistátní spolupráce. Pomocí různých kurzů a seminářů si policisté vyměňují zkušenosti ze zahraničními kolegy v odborné přípravě policistů a policejních specialistů. Dále si osvojují nové praktiky a techniky v boji s organizovaným zločinem, který nezná hranic.

Pomocí této mezistátní spolupráce nastala daleko úspěšnější komunikace, mezi policisty různých států, při přeshraničním sledování pachatelů trestných činů a odhalování jejich trestných činů.

NHS (nadace Hanns Seidel Stiftung)

Působí v šedesáti zemích. Spolupráce mezi NHS a MV se uskutečňuje na základě Dohody mezi MV ČR a MV Spolkové země Bavorsko ze dne 26.1.1991. Vzdělávací akce probíhají dle ročních plánů sestavovaných podle návrhů jednotlivých policejních škol MV a útvary P ČR. Každoročně se uskuteční cca. 40 vzdělávacích aktivit (jazykové kurzy, semináře, hospitace, kurzy policejní psychologie a taktiky policejních zásahů).

Norské království

Spolupráce probíhá od roku 2001. Partnery jsou Národní policejní ředitelství Oslo, Norské velvyslanectví v Praze, České velvyslanectví v Oslo, realizovány jsou studijní pobyty a jazykové semináře.

USA

Spolupráce od roku 2000, partnery jsou FBI Office, US Embassy v Praze, US Marshalls Service, Ministry of Justice. Realizovány jsou semináře týkající se problematiky boje proti organizovanému zločinu (na těchto seminářích účast státních zástupců a soudců).

Holandsko

Spolupráce od roku 2000, partneři NCIPS (Centrum pro mezinárodní policejní spolupráci) a NHC (Nizozemský helsinský výbor). Mezi aktivity patří reciproční studijní pobyty učitelů policejních škol obou zemí, které jsou cílené na výměnu zkušeností v oblasti základní odborné přípravy policistů, dále výměnné stáže učitelů a studentů.

Asistence pro zahraniční partnery (OSCE)

Na základě opakovaných žádostí ze strany OSCE poskytuje asistenci pro zahraniční partnery (výměnné projekty, monitorovací mise, studijní pobyty, speciální výcviky atd.), např. **Demokratická republika Kongo, Ázerbajdžán, Černá hora, Litva, Irák, Libanon, Kyrgyzstán a Gruzie**, partnerskými organizacemi jsou Transparency International, Open Society Fund, UNICEF, OSCE, IOM, La Strada, International Committee of the Red Cross (ICRC) aj.¹¹

---

¹¹ Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie ČR

3 Vzdělávání policistů

Jsem přesvědčen o tom, že policejní práce musí být vždy službou občanovi, která je založená na kvalitní přípravě pro výkon služby. Proto veřejnost očekává, že policisté musí být nejen vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, ale také disponující vysokým etickým standardem.

Z toho logicky vyplývá, že každý policista nebo policistka musí projít odbornou přípravou, která předurčuje jejich odbornou připravenost k výkonu služby. Své odborné kompetence získává v základní odborné přípravě nebo dalším doplňujícím doškolováním. Toto vzdělávání zaručuje, že je jeho služební činnosti a chování v souladu s právem a služební etikou.

Zvládnutím vhodné komunikace, ovládnutím donucovací prostředků a taktiky s důrazem na zajištění vlastní bezpečnosti se stává policejním profesionálem, který je nekompromisní v respektování lidských práv.

Základní principy vzdělávání policistů:

1. rovný přístup do systému pro všechny policisty,
2. obsah, formy a metody přípravy vycházejí z objektivizovaných a závazně stanovených požadavků na výkon konkrétních činností stanovených pro zastávanou funkci a ze zásad vzdělávání dospělých,
3. využívání systému zjišťování požadavků policejní praxe a potřeb a požadavků zainteresovaných stran a přenos těchto požadavků do vzdělávacích programů,
4. celoživotní vzdělávání obsahuje systém ověřování kvality a efektivitu vzdělávacích programů (vnitřní a vnější evaluace vzdělávání),
5. zavedení systému přenosu nejnovějších poznatků z výkonu policejních činností do policejních škol,
6. vytvoření podmínek pro vyžadování osobní odpovědnosti policisty za připravenost k výkonu služby, včetně zavedení motivačních prvků,
7. provázanost se systémem personální práce,

8. vzdělávání policistů s využitím resortní školské soustavy, policejních výcvikových zařízení a subjektů, mimoresortních vzdělávacích zařízení, zahraniční spolupráce, distančního vzdělávání a informačních technologií.¹²

3.1. Vzdělávací programy

Vzdělávací program je základní dokument, který vymezuje komplexním způsobem koncepci, cíle, obsah, případně i jiné parametry, podle kterých se vzdělávání policistů uskutečňuje.

Vzdělávací programy poskytující stupeň vzdělání (SsMZ, VO) v oboru, nebo zaměření vzdělání na rámcový vzdělávací program zpracovává a vydává Ministerstvo vnitra, po projednání se zaměstnavateli¹³.

Školní vzdělávací program zpracovává podle rámcového vzdělávacího programu a vydává policejní škola MV, po projednání s Ministerstvem vnitra¹⁴.

Vzdělávací programy k zajištění plnění dalších odborných požadavků¹⁵ a požadavků na specializaci v odborných činnostech¹⁶ podle profilu absolventa zpracovává a vydává policejní škola MV, po projednání s Policií ČR¹⁷.

Ministerstvo vnitra registruje školní vzdělávací programy. Registrační prvky zavádí do katalogu typů akcí a katalogu kvalifikací, jako vlastník-správce tohoto procesu v rámci jednotného informačního systému.

Studium policistů začíná - v *základní odborné přípravě*, která je povinná pro všechny policisty bezprostředně po přijetí do služebního poměru, s cílem zajistit vybavení nově přijatého policisty jak obecnými vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami

---

¹² Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie ČR

¹³ § 4 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb.

¹⁴ § 5 odst. 1 a 3 zákona č. 561/2004 Sb.

¹⁵ § 19 zákona č. 361/2003 Sb.

¹⁶ § 45 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb.

¹⁷ § 5 odst. 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb.

odpovídajícími universálními požadavkům na příslušníka policie bez ohledu na služební zařazení, tak odbornými kompetencemi pro výkon činností odpovídajících služebnímu místu, na které je policista ustanoven při přijetí do služebního poměru.

V jeho dalším služebním životě se realizuje **služební příprava**, která je vedena služebními funkcionáři jako součást výkonu služby mimo působnost policejních škol. Jejím cílem je v průběhu celé doby trvání služebního poměru udržovat, prohlubovat a inovovat odbornou připravenost policistů, rozšiřovat právní vědomí k plnění služebních úkolů.

Následné vzdělávání, po základní odporné přípravě, probíhá v **všeobecné odborné přípravě**. Zde jsou zahrnuty zejména ty oblasti odborné přípravy, které jsou určeny k upevnování, rozšiřování a prohlubování kompetencí policistů potřebných pro plnění služebních úkolů vyplývajících obecně ze služebního poměru policisty, bez ohledu na služební zařazení.

Doplňující a každodenní procvičování ve **služební tělesné, střelecké a taktické přípravě** - je zaměřena na získání a rozvíjení znalostí, praktických dovedností a pohybových schopností potřebných pro výkon služby (zejména příprava k použití služební zbraně, příprava k používání donucovacích prostředků, včetně taktiky služebních zákroků s použitím donucovacích prostředků a zbraně), v souladu s platnou právní úpravou.

Specializovaná **odborná příprava ve vztahu ke služebnímu místu** - je zaměřena na upevnování, rozšiřování a prohlubování kompetencí v souladu s náplní služební činnosti, rozsahem oprávnění a povinnostmi policisty vyplývajících z konkrétního služebního místa a je zaměřena na typizované případy budoucího nasazení využívající vyhodnocení získaných zkušeností a poznatků z předchozích případů.

Odbornost získává v **kvalifikačních kursech** (jejíž součástí je i jazyková příprava), jejich hlavní náplní je získání kompetencí odpovídající k dalšímu odbornému požadavku stanovenému pro každé služební místo¹⁸. Dalším odborným požadavkem se rozumí

---

¹⁸ § 19 zákona č. 361/2003 Sb.

požadavek na užší vymezení odborné způsobilosti pro každé služební místo systemizované v Policii ČR.

Specifickou skupinou ve vzdělávacím procesu je **integrováný systém přípravy policistů ve výkonu služby** zaměřený na jednání policistů během typických situací v běžném výkonu služby (oblast "použití síly"). Cílem je vytvořit ucelený, pružný a efektivní systém výcviku policistů orientovaný na jednání policistů a zaměřený zejména na integraci dílčích policejních znalostí a dovedností ke zvládnutí typických situací ve výkonu policejní služby. Důraz je kladen na komunikaci a jednání policistů s občany, schopnost deeskalace konfliktu v rizikové situaci a zajištění bezpečnosti občanů, bezpečnosti vlastní a spolupracujících policistů.

Integrovaný výcvik policistů je určen zejména policistům v přímém výkonu služby, kteří vstupují do kontaktu s občany (především policisté služby pořádkové, dopravní a kriminální policie). Integrovaný výcvik zohledňuje požadavky výkonu policejní služby z hlediska aktuálních potřeb a vytváří podmínky pro aplikaci hlavních zásad policejní práce uplatňované v zemích EU do výcviku a posléze i výkonu služby policistů.

Uskutečnily se další specializační kurzy integrovaného výcviku pro instruktory služební přípravy (výstup z Phare, s využitím kanadské techniky, zaměřený na komunikační dovednosti, deeskalaci konfliktů, profesní psychologii, zvýšení právního vědomí, adekvátní použití zbraně).

V rámci projektu *Transition facility* ČR „*Podpora posílení prevence*“ a metody „*Community policing*“ v práci PČR je připravován nový kompetenční profil nejvyšších policejních manažerů a vzdělávací aktivity k jejímu naplnění.

3.2. Obsah vzdělávání, délka a forma studia

Obsah vzdělávání, délka a forma studia jsou určovány cíli, kterých má být ve vzdělávání dosaženo a musí být stanoveny tak, aby byly naplněny cíle vzdělávání definované profilem absolventa vzdělávacího programu.

Profil absolventa vzdělávacího programu závazně stanoví popis vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které mají být získány v konkrétním vzdělávacím programu a které jsou nezbytné pro zastávané služební místo nebo vykonávané služební činnosti a stanovení vstupních požadavků na studujícího tohoto vzdělávacího programu.

Profil absolventa je závazným dokumentem pro zpracování vzdělávacího programu. Pro policisty, u kterých ve věcech služebního poměru jedná a rozhoduje jménem státu policejní prezident, jej stanoví Policejní prezidium ČR. Profil absolventa pro policisty povolané k plnění úkolů ministerstva, nebo OSS zřízených ministerstvem, s výjimkou policistů zařazených v Policejní akademii České republiky Praze, stanoví Ministerstvo vnitra¹⁹.

---

¹⁹ § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 361/2003 Sb., ve znění zákona č. 530/2005 Sb.

4 Systém policejního vzdělávání

Systém je řízen Odborem vzdělávání a správy policejního školství v úzké spolupráci se skupinou vzdělávání, služební přípravy a sportu PP ČR (cílová skupina je cca 44000 policistů).

4.1. Základní principy systému vzdělávání policistů

- rovný přístup do systému pro všechny policisty,
- obsah, formy a metody přípravy vycházejí z objektivizovaných a závazně stanovených požadavků na výkon konkrétních činností stanovených pro zastávanou funkci,
- přenos požadavků policejní praxe a zainteresovaných stran do vzdělávacích programů,
- systém ověřování kvality a efektivity vzdělávacích programů (vnitřní a vnější evaluace),
- přenos nejnovějších poznatků z výkonu policejních činností do policejních škol MV,
- vytvořeny podmínky pro vyžadování osobní odpovědnosti policisty za připravenost k výkonu služby, včetně zavedení motivačních prvků,
- systém vzdělávání je provázán se systémem personální práce,
- vzdělávání policistů s využitím resortní školské soustavy, policejních výcvikových zařízení a subjektů, mimoresortních vzdělávacích zařízení, zahraniční spolupráce, distančního vzdělávání a informačních technologií²⁰.

4.2. Vzdělávání zahrnuje

- 1) kvalifikační přípravu
  - studium k získání vzdělání
  - studium k získání dalšího odborného požadavku
  - studium ve specializační přípravě
- 2) odbornou přípravu, která zahrnuje systém i služební přípravu,

---

²⁰ nařízení ministerstva vnitra č. 65/2007 o vzdělávání příslušníků Policie ČR a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra

- 3) přípravu na vykonání služební zkoušky
- 4) manažerské vzdělávání

4.3. Policejní vzdělávání zajišťují

Vyšší policejní školy jsou umístěny v Praze, Brně, Jihlavě, Pardubicích, Holešově a jedno školské účelové zařízení v Praze – Ruzyni, celkový počet absolventů ve všech typech vzdělávacích programů škol je cca 10 000 ročně. (416 učitelů).

Školních policejních střediska, zde probíhá reálná výuka. Měsíční kapacita je cca 800 policistů, 134 instruktorů, celkový počet absolventů cca 14 000 policistů ročně. Dále sem můžeme zahrnout výcviková střediska P ČR v oblasti služební kynologie a hipologie. Školy zajišťující další specializační profesní přípravu policistů ve výkonu služby, vyšší a střední odborné vzdělání v celé šíři. V omezené míře rovněž přípravu zaměstnanců PČR a MV.

Důraz v těchto policejních vzdělávacích zařízeních je kladen na komunikační dovednosti, zvyšování právního vědomí, zvyšování psychické odolnosti a zkvalitňování dovedností v používání donucovacích prostředků a služební zbraně. Jazyková příprava policistů probíhá na policejních školách dle standardu MŠMT, alternativně podle standardu „policejní jazykové zkoušky“ založené na modelových situacích.

Vzdělávací programy se vytváří na základě profilu absolventa, přesně definují, jakými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi, postoji, návyky) má být vybaven policista. Je zde zajištěna flexibilita a aktuálnost vzdělávacích programů pro uspokojení potřeb výkonu.

4.4. Základní odborná příprava – ZOP

Na základě kompetenčního přístupu a s využitím moderní taxonomie vzdělávacích cílů byl zpracován rámcový vzdělávací program pro základní odbornou přípravu policistů pořádkové, dopravní, železniční policie a pro ZOP policistů služby cizinecké policie, který je dále rozpracován do podrobných školních vzdělávacích programů.

Významným přínosem nového pojetí ZOP je úzké sepětí s praxí, integrace výuky, modelová výuka a kvalitní evaluace. Ediční rada odboru připravila nový systém učebních textů jimiž jsou vybavováni studující ZOP. Zároveň je zajištěna možnost rychlé obměny dle aktuální potřeby.

Vzdělávací program základní odborné přípravy je určen pro policisty nově přijaté do služebního poměru příslušníka Policie ČR.

Vzdělávací program základní odborné přípravy se realizuje formou denního studia. Výuka je zčásti předmětová včetně modelových situací a praktických zaměstnání a z části integrovaná, organizovaná zejména formou integrovaného výcviku výkonu služby. Celková doba pobytu v policejní škole je 25 týdnů, z čehož vlastní výuka ve třídách činí jen 19 týdnů. Školáci mají za tu dobu 600 vyučovacích hodin a 100 hodin integrovaného výcviku.

Hodnocení studujícího provádějí průběžně vyučující. Studující dále ve stanovených časových intervalech absolvují předmětová přezkoušení, zkoušky na závěr tematického celku a závěrečnou zkoušku (praktickou a ústní).

Průběžné i závěrečné hodnocení se řídí příslušným interním aktem řízení²¹.

Průběžné hodnocení a zkoušení

Průběžné hodnocení znalostí, dovedností a hodnotitelné postoje studujících, odpovídající zařazení vzdělávacího cíle do témat v rámcovém vzdělávacím programu, jsou příslušnými vyučujícími v každém předmětu průběžně zaznamenávány a hodnoceny známkou 1 - 5.

V případě, že vyučující hodnotí studujícího z daného předmětu na závěr tematického celku známkou 4 nebo 5, studující nesplňuje požadovaná kritéria a je s ním zpravidla ukončen služební poměr.

---

²¹ Nařízení Ministerstva vnitra č. 37/2005 o vzdělávání příslušníků Policie ČR a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra

Na závěr tematického celku je zařazena zkouška. Jejím cílem je ověření intelektuální dovednosti studujících, schopnost spojovat získané znalosti a dovednosti různých disciplin integrovaných v příslušném tematickém celku do jednoho funkčního celku a prokázat splnění cílů vzdělávání. Podmínkou pro účast u písemného didaktického testu je předchozí uzavření klasifikace ze všech předmětů stupněm 1 - 3.

Zkoušky jsou pro všechny studující povinné a jejich úspěšné absolvování je podmínkou pokračování studia v dalším tematickém celku.

5 Policejní akademie

Pro mnohé policisty a policistky se stala nejvyšší příčkou v kariérním vzdělávání Policejní akademie ČR v Praze. Zde převážná část příslušníků Policie ČR dosahuje vysokoškolské vzdělání, které pak využívá ve svém kariérním postupu.

Počet studujících ve všech akreditovaných programech je cca 2 300 studentů, z toho 1 716 policistů (cca 134 učitelů).

Počátkem měsíce dubna 2008 došlo na Policejní akademii ČR v Praze ke kvalitativní organizační změně. Vznikly dvě nové fakulty, a to **Fakulta bezpečnostně právní** a **Fakulta bezpečnostního managementu**.

Hlavními důvody k vytvoření fakult na Policejní akademii jsou zejména koncepčně rozdílné studijní programy a profily absolventů, tedy cílové skupiny studentů, a jejich následné uplatnění v praxi a s tím i související zaměření vědecko-výzkumné činnosti.

5.1. Fakultu bezpečnostně právní

Fakulta bezpečnostně právní uskutečňuje výuku v těchto studijních programech a studijních oborech:

1. v bakalářském stupni ve studijním programu „bezpečnostně právní studia“:
  - studijní obor – bezpečnostně právní studia
  - studijní obor – policejní činnosti
  - studijní obor – kriminalistika a další forenzní činnosti
2. v magisterském stupni ve studijním programu „bezpečnostně právní studia“
  - studijní obor – policejní management a kriminalistika
3. v doktorském stupni ve studijním programu „bezpečnostně právního studia“
  - studijní obor – policejní management a kriminalistika

Kromě výše uvedených studijních programů a oborů budou katedry fakulty participovat na vybraných úsecích bakalářského a magisterského studijního programu „veřejná správa“, studijní obor „bezpečnostní management ve veřejné správě“.

Významnou oblastí je i realizace integrální součásti resortního a mimoresortního vzdělávání - „programu celoživotního vzdělávání“. Tato forma se bude realizovat jedno i vícedenními kursy směřovanými především k příslušníkům a zaměstnancům Policie ČR a ministerstva vnitra.

Další neméně důležitou a v současné době velmi aktuální oblastí je realizace rekvalifikačních kurzů pro policisty zařazené na služebním místě, kde je vyžadováno vysokoškolské vzdělání, a tito policisté nejsou absolventy Policejní akademie. Tento rekvalifikační kurz je koncipován jako odborné dvousemestrální studium k doplnění odborných vědomostí potřebných pro výkon služebních činností.

Výhledově je plánována realizace vzdělávacího programu pro celorepublikovou odbornou přípravu příslušníků Policie ČR, zařazených na funkci vedoucího a zástupce vedoucího nižšího organizačního článku pořádkové a služby železniční policie.

Na Fakultě bezpečnostně právní vykonává svoji činnost:

1. Katedra policejně bezpečnostních činností
2. Katedra kriminalistiky
3. Katedra profesní přípravy
4. Katedra bezpečnostních služeb
5. Katedra kriminologie
6. Katedra kriminální, cizinecké policie
7. Katedra trestního práva
8. Katedra technických prostředků bezpečnostních služeb

5.2. Fakulta bezpečnostního managementu

Fakulta prioritně zajišťuje přípravu pracovníků pro základní, střední a vrcholné řídicí úrovně v oblasti řízení bezpečnosti na daném teritoriu, a to počínaje obcemi a konče ministerstvy a ústředními správními úřady, včetně správních úřadů a resortních orgánů podporujících činnost veřejné právy, jako je Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, vězeňská služba, celní správa, zpravodajské složky, bezpečnostní rady, krizové štáby atd., se zásadním důrazem na krizové řízení ve veřejné správě. Kromě těchto uvedených činností

fakulta připravuje pracovníky veřejné správy, kteří budou znát principy organizace a fungování veřejné správy, její rozhodovací činnost a další procesní postupy.

Na Policejní akademii ČR mohou studovat nejen policisté ve služebním poměru, ale i zaměstnanci ministerstva vnitra a ostatních resortů, jejichž složky rovněž uskutečňují ochranu práva. Škola je otevřena i civilním uchazečům, kteří po dosažení středoškolského vzdělání mají zájem studovat na vysoké škole s bezpečnostně právní problematikou a zvládnou náročné přijímací řízení.

Myslím, že je to správné a potřebné otevření Policejní akademie ČR široké veřejnosti, která se může vzdělávat v oborech takto specifických. Může být přínosem odlišného pohledu na práci policie.

6 Zlepšení profesního vzdělávání policistů PČR

Do náplně této kapitoly se dá najít spousta podnětů a návrhů, jak co nejlépe připravit budoucí policisty a policistky v základní odborné přípravě, které chtějí vykonávat, nebo pro ty, co se nechtějí spokojit se svým současným služebním zařazením a chtějí to „někam“ dotáhnout.

Možnosti zlepšení vidím právě v základní odborné přípravě v oblastech např.: právního vědomí, používání donucovacích prostředků, fyzické zdatnosti, v etiketě nebo výukových technologiích.

V současné době u Policie ČR dochází ke generační obměně. Odchází spousta zkušených policistů s dlouholetou praxí. Jejich místa zaplňují mladí lidé bez životních zkušeností, pevných morálních zásad a postojů.

Nastupují k policii už v osmnácti letech. Dříve se k policii mohlo až od jednadvaceti let, muži až po splnění základní vojenské služby. Po půl roce základní odborné přípravy, jsou „vypuštěni“ na ulici s obrovskými pravomocemi, taky s povinnostmi, které si bohužel nepřipouští.

Důležité je, že prázdná tabulková místa jsou zaplněna.

6.1. Zlepšení v základní odborné přípravě

Na základní odbornou přípravu nastupují převážně mladí lidé, kteří mají středoškolské vzdělání a je jedno jakého zaměření. Bez reálných zkušeností se zacházením se zbraní, s disciplínou, s vojenským velením nebo praktickými znalostmi práva.

Vzhledem k tomu, že se Policie ČR potýká v poslední době s nedostatkem policistů ve výkonu, došlo k tomu, že se zkrátila a patřičně tomu „přizpůsobila“ učební osnova základní odborné přípravy budoucích policistů a policistek na půl roku tak, aby co nejdříve zaplnili chybějící tabulková místa na základních útvarech Policie ČR.

Když jsem já, po vojně, nastupoval k policii v roce 1998, tak byla ZOP jednoletá. Po jejím úspěšném zvládnutí a nástupu na místní oddělení, jsem měl pocit, že jsem se za ten rok ničemu nenaučil.

Stěžejní předměty pro policisty jako jsou právo, používání donucovacích prostředků nebo manipulace se zbraní se musely také přizpůsobit.

Jsem přesvědčen o tom, že z důvodů tohoto zkrácení základní odborné přípravy dochází, v současné době, k pochybením policistů, zneužitím pravomocí veřejného činitele, zraněním policistů nebo trestným činům páchaných příslušníky Policie ČR.

6.2. Praktická cvičení a modelové situace

Myslím si, že názornost výuky je tradiční a nejpřirozenější didaktickou zásadou ve vzdělávání, která reflektuje potřebu získávání vědomostí, dovedností a návyků prostřednictvím smyslových receptorů.

Proto názornost a reálnost praktických cvičení nebo modelových situací, která se podobají reálným situacím každodenního pracovního života policistů a policistek, jsou důležitá v jejich edukaci.

Nebojím se říct, že názornost a reálnost praktických cvičení nebo modelových situací, jim může v budoucnu zachránit to nejcennější co mají. Život.

Reálnost těchto cvičení, by měla být vedena zkušenými policejními učiteli nebo instruktory, kteří mají praktické zkušenosti z výkonu.

Často se stává, že tato praktická cvičení vedou učitelé nebo instruktoři, kteří nemají žádné zkušenosti z praktického policejního výkonu, nebo jsou to lidé z kanceláří, kteří ztratili reálný kontakt se současným dennodenním výkonem policistů a policistek na základních útvarech.

Reálné navození situace, ve školních nebo výcvikových podmínkách, jsou časově, materiálně, tak i organizačně náročné. Ne každý učitel nebo instruktor dokáže tyto prvky skloubit tak, že odpovídají simulované situaci. Často z toho bývá jen ztráta času pro zúčastněné nebo nástroj k osvojení si nevhodných stereotypních návyků.

Z vlastní, více než desetileté, zkušenosti má Policie ČR nedostatek těchto policejních učitelů a instruktorů

Já si myslím, že toto by měla být hlavní starost ministerstva vnitra a policejního prezidia. Zajistit kvalitní policejní učitele a instruktory, kteří mají praktické zkušenosti, chtějí tuto práci dělat a mají pro tuto práci vlohy. Jen takový učitelé a instruktoři pak dokážou policisty a policistky motivovat, kvalitně a prakticky vzdělávat a vštípit jim morální hodnoty policejní práce.

6.3. Výukové technologie

Další zlepšení profesního vzdělávání policistů a policistek vidím ve skloubení multimediální výukové technologie s praktickými cvičeními v policejních střediscích. Toto odvětví poskytuje, v dnešní době, nepřehledné možnosti využití.

Multimediální výukové technologie jsou efektivní a progresivní formou vzdělávání, které v kombinaci s dalšími aktivizujícími formami a individuálním přístupem mění charakter výchovně-vzdělávacího procesu. Tradiční typy vyučovacích hodin tak dostávají novou dimenzi.

Možností využití multimedií na CD- ROM je SAS (Self Access Study). SAS je individuálně řízená výuková technologie, při které je disk k dispozici všem žákům v pracovní skupině. Všichni žáci mají k výukovému programu přístup, postupují svým tempem a učitel je konzultantem, který žáky orientuje. Předpokladem je dostatečný počet nosičů, CD mechanik, nainstalování programu v síti a možnost jej sdílet. Takto zvolený a nastavený systém samozřejmě vyžaduje určité investice, erudované učitele a dostatečně motivované žáky. Profesní příprava policistů tyto podmínky splňuje. Problémy způsobuje

finanční náročnost licencí a fakt, že většina softwarových produktů multimediálního výukového softwaru je určena jen pro jeden počítač.

Práci s multimediálním CD-ROM můžeme úspěšně využívat ve výkladové, cvičné, testové a opakovací části vyučovacích jednotek. Ve výkladové části doprovází slovo učitele text a obraz na monitoru počítače nebo převodním promítacím zařízením. Učitel ovládá práci s CD-ROM, určuje si tempo výkladu, možnost zpětných kroků v návaznosti na reakce žáků, případně může dané téma rozčlenit do samostatných tematických struktur. Počítač s médiem tak výrazně přispívá k soustavnosti, překonává rutinerství a jednostranně paměťový způsob encyklopedického učení.

Při cvičení v daném multimediálním programu například může žák opakovat fonetická cvičení z cizího jazyka či znalosti probraného učiva českého jazyka, ale také kriminalistiky, práva, pořádkové a dopravní služby. To je vše v přímé interakci s učitelem.

Při práci s médiem můžeme využít i opakovací moduly k upevnění znalostí. Některá učební média obsahují i kontrolu, která bez určitého množství znalostí, rychlosti a cest uvažování nepustí žáka do hlubších a náročnějších témat. Tím dochází k propojení programu s testovou a opakovací metodologií výuky.

Nové trendy při používání moderních technologií ve vzdělávání vyžadují učitele, který je informačně gramotný, zná možnosti, které mu dává internet a výpočetní technika pro dosahování výukových cílů, a je ochotný se v tomto směru neustále vzdělávat.

Musím zde podotknout, že těchto IT pedagogů má resort Policie ČR nedostatek, a že výše uvedené metody jsou v resortu Policie ČR v začátcích.

Závěr

Veřejnost často milně vnímá policejní práci díky seriálům ze zahraničí, kde je většinou hlavní hrdina přirozený specialista na všechno a s malými nebo většími obtížemi se mu podaří vyřešit každý případ. Netuší, že realita je daleko složitější.

Cílem mé bakalářské práce je popsat systém vzdělávání policistů a policistek a, že přijetím do služebního poměru, zvládnutí odborné přípravy jejich vzdělání nekončí, ale jedná se o celoživotní proces.

Budoucí policista nebo policistka musí zvládnout výběrové řízení, musí absolvovat základní odbornou přípravu, projít praxí a zapracovat se na základním útvaru. Pokud po určité době prokáže své kvality, může vystoupit po pomyslném kariérním žebříku výše a dostat se třeba ke kriminální policii nebo na jiné specializované pracoviště. To pro něj znamená nový začátek a další pobyt ve specializovaném vzdělávacím zařízení Policie ČR. A takto může pokračovat až do vrcholného managementu Policie ČR.

Sám jsem byl překvapen, při shromažďování materiálů, že v současné době došlo ke zkrácení základní odborné přípravy na pouhých šest měsíců. Hlavním důvodem toto je to, že v poslední době odešlo velké množství zkušených policistů a policistek, a jejich tabulková místa se musí co nejdříve zaplnit novými adepty policejního řemesla.

Převážně se jednalo policisty a policistky s nejméně desetiletou praxí. Domnívám se, že je to obrovská ztráta pro náš resort, protože tito lidé byli dostatečně erudovaní ve svém řemesle a mohli výrazně v začátcích pomoci novým kolegům.

V současné době se stává, že nastupujícího policistu nebo policistku, na základním útvaru, zaučuje „déle sloužící“ kolega, který před pár měsíci nastoupil na tento základní útvar.

Nejsem sám, kdo si myslí, že půl roku školy a pár týdnů praxe nestačí k nastartování tak složitého povolání jako je práce policisty nebo policistky.

Při takovém obsahu učiva, jako jsou například: zákony, různá nařízení, dokonalé zvládnutí donucovacích prostředků a zbraně, spojovací přípravy, zásad na místě trestného činu nebo dopravní nehody, se tyto věci studenti naučí jen teoreticky ne prakticky. Po vyřazení ze školy bývají pro své kolegy spíše přítěží, než kvalitní posilou.

Proto se mi jeví, že dřívější roční varianta tohoto studia jako optimálnější. Možná by stálo za úvahu, aby toto studium bylo ještě delší v praktické oblasti.

Pokud by bylo více času na opakování si jednotlivých praktických cvičení, lepší pochopení a zvládnutí krizových situací, kvalitnější výcvik v používání donucovacích prostředků a zbraně, kvalitnější výcvik v komunikaci s veřejností, pak si myslím, že by bylo více kvalitnějších policistů a policistek a spokojenější veřejnost s prací Policie ČR.

RESUMÉ

Tato bakalářská práce má poukázat na proměny, kterými prochází vzdělávání u Policie ČR. Obdobně jako civilní školství, reaguje na proměňující se společenskou realitu i školství policejní.

Může tak osvětlit obecné veřejnosti, že vzdělávání policistů je složitý a náročný proces, který přijetím k Policii ČR a zvládnutím základní odborné přípravy nekončí, ale jedná se o celoživotní vzdělávací proces.

ANOTACE

Cílem mé bakalářské práce je osvětlit problematiku profesního vzdělávání policistů v podmínkách Policie ČR. Orientuje se na skupinu lidí, kteří mají ukončené středoškolské vzdělání a právě vstoupili k Policii ČR.

Na počátku práce se musím zabývat výběrovým řízením v obecné rovině, protože kvalitní výběr nových policistů a policistek je základním předpokladem jejich dalšího profesního růstu.

Poté práce v jednotlivých kapitolách popisuje problematiku vzdělávání policistů a policistek od nejnižšího stupně až po management, vzdělávací zařízení a nastiňuje možnosti zkvalitnění profesního vzdělávání policistů PČR.

KLÍČOVÁ SLOVA

Vzdělání, policista, výběrové řízení, profese, škola, zákon, výcvik, profesní příprava, studijní program, systém, výkon služby, praktické zkušenosti, základní odborná příprava, nařízení, celoživotní, studenti.

ANNOTATION

The aim of my thesis is to investigate professional education and training of policemen within the scope of Policie Czech republic. The main focus is on the group of people who have finished their high-school education and just joined Policie Czech republic.

In the beginning of my thesis I evaluate selection procedure of new policemen on the general level as proper selection of new policemen and policewoman forms a good ground for their further professional development.

In the following chapters I describe the process of education of policemen and policewomen from the lowest level up to the managerial level, educational institutions and I also explore further improvement of professional education within Policie ČR.

KEY WORDS

Education, policeman, selection procedure, profession, school, code, training, professional development, study plan, system, service, knot-how, basic professional education, order, lifelong, students.

LITERATURA A PRAMENY

1. HORZINKOVÁ, Eva, ČECHMÁNEK, Břetislav. *Zákon o Policii České republiky a související předpisy*. 1. vyd. Praha: Eurounion, 1999. 208 s. ISBN 80-85858-82-7
2. Informace o možnostech uplatnění u Policie ČR. 2. vyd. Praha: Policejní prezidium Policie ČR, 1999. 29 s.
3. Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie ČR, Č. j. MV-16511-1/VO-2008
4. KRÁL, Marek. Problematika přijímacího řízení k Policii České republiky. (Bakalářská práce) Hradec Králové: Universita Hradec Králové, 2003. 31-35 s.
5. Nařízení Ministra vnitra č. 65/2007, o vzdělávání příslušníků Policie ČR a zaměstnanců v pracovním poměru k České republice se zařazením v Policii České republiky nebo v Ministerstvu vnitra v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra
6. Nařízení vlády č. 506/2004 Sb., kterým se stanoví způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení
7. PETTY, G.: *Moderní vyučování*. Portál, Praha 1996
8. RAMBOUSEK, V. a kol.: *Technické výukové prostředky*. SPN, Praha 1989
9. Rámcový vzdělávací program, Č. j. MV-25639-9/VO-2008, Ministerstvo vnitra
10. SLAVÍK, J. – NOVÁK, J.: *Počítač jako pomocník učitele*. Portál, Praha 1997
11. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků PČR

12. Zákon č. 361/2003 Sb., ve znění zákona č. 530/2005 Sb.
13. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách
14. Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
15. Závazný pokyn PP č. 153/2006, kterým se stanoví požadavky na tělesnou zdatnost uchazečů o přijetí do služebního poměru.
16. Závazný pokyn PP č. 3/2007, o školních policejních střediscích Policie ČR
17. http://web.mv.cz/ovsps/zahranicni_spoluprace.htm